

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **T. V.**, zastoupen JUDr. Mojmírem Přívarou, advokátem se sídlem Kovářská 1253/4, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2020, č. j. 44 A 37/2019 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Městský úřad Říčany (dále též „správní orgán I. stupně“) uznal žalobce rozhodnutím ze dne 24. 5. 2018, č. j. 30127/2018-MURI/OPE/1124, vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v rozhodném znění (dále též „zákon o silničním provozu“). Toho se měl žalobce dopustit z nedbalosti tím, že dne 1. 3. 2018 v 15:53 hod. jako řidič motorového vozidla tovární značky Volvo V40, registrační značky X, v obci Čestlice v ulici U Makra, při výjezdu z parkoviště obchodního domu ELECTROWORLD nerespektoval dopravní značení svislou dopravní značkou C3a - přikázaný směr jízdy vpravo (dále též „značka C3a“) a odbočil vlevo. Tím porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, za což mu správní orgán I. stupně uložil pokutu 1 500 Kč a současně povinnost zaplatit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne

1. 4. 2019, č. j. 076551/2018/KUSK, zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Praze (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeném rozsudkem zamítl. Za nespornou označil skutečnost, že žalobce skutečně odbočil na křižovatce vlevo. Žalobce ovšem zpochybnil, že mohl pokyn signalizovaný značkou C3a zaznamenat, neboť svislé značení nebylo s ohledem na pootočení značky doprava viditelné. Tomuto krajský soud nepřisvědčil. Na základě fotodokumentace místa přestupku dospěl k závěru, že sporná značka byla viditelná, a to i na fotografii, kterou předložil žalobce a která byla zjevně pořízena až na samém kraji křižovatky, kdy se logicky již dopravní značení pomalu ztrácí ze zorného pole řidiče. S ohledem na okolnosti věci musel žalobce před křižovatkou zpomalit a sledovat především pravou stranu dopravní situace. Žalobce se totiž při příjezdu do křižovatky musel zajímat o to, zda se nachází na hlavní či vedlejší silnici. Přímo nad značkou C3a je umístěna značka „P4 - Dej přednost v jízdě!“ (dále též „značka P4“), kterou se žalobce rovněž musel řídit. V případě, že by žalobce obě tyto značky neregistroval, byl by povinen řídit se pravidlem přednosti zprava a musel by danou stranu vozovky sledovat. Právě tam se přitom značka C3a nacházela. Žalobce tak nemohl dopravní značku nevidět, neboť její namítané natočení není nikterak výrazné. Mohl ji nevidět toliko tehdy, pokud by situaci na pravé straně vozovky vůbec nesledoval, čímž by však porušil povinnost řidiče plynoucí z § 5 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu. Nedůvodná je proto i námitka absence zavinění. Ostatně sám žalobce v žalobě připustil, že dopravní značku zaregistroval, neboť tvrdil, že *„[č]ím více se žalobce ke křižovatce blížil, tím méně se značka stávala viditelnou“*. Tím v podstatě připustil, že dopravní značku přinejmenším zaznamenal. Je nepodstatné, jak si subjektivně možnost odbočení vlevo vyhodnotil. Přestože tedy stav dopravního značení nebyl perfektní, nejedná se o situaci, kdy by po řidiči nebylo možné požadovat, aby se i takto defektně pootočeným dopravním značením řídil. Krajský soud neshledal ani namítaná procesní pochybení správních orgánů.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že nebyl správně zjištěn skutkový stav. Stěžovatel neměl dostatečný prostor pro zaznamenání obsahu a vyhodnocení dopravní značky. Krajský soud rovněž nesprávně uvážil o nedbalostním zavinění. Chybně se totiž zaměřil na to, zda bylo fyzicky možné dopravní značení zaznamenat, nikoliv na to, zda existoval akceptovatelný prostor pro její nezaznamenání. Dále namítl, že krajský soud nesprávně reflektoval některé části žalobní argumentace. Podle stěžovatele požadavku na včasnou viditelnost svislé dopravní značky z dostatečné vzdálenosti odpovídá, aby byla umístěna čelně k účastníkům silničního provozu. Vychýlení značky v úhlu 45° z pohledu řidiče je velmi výrazné a zcela alternuje podmínky pro správné reflektování a vyhodnocování situace z pohledu řidiče. Stěžovatel je

pokračování

přesvědčen o tom, že za takové situace značku spravedlivě vidět nemusel. Aby mohl řádně sledovat dopravní situaci, nemohl svou pozornost fixovat na odhalení a vyhodnocení obsahu defektní značky. Krajský soud dále stěžovateli podsunul, že dopravní značku C3a podle svých žalobních tvrzení zaznamenal. Příslušnou větu však vytrhl z kontextu. Jednalo se o *ex post* úvahu po vydání správního rozhodnutí. Stěžovatel značku vůbec neviděl a jednal tak, aby neohrozil bezpečnost a plynulost silničního provozu. Chaos vyvolávalo naopak vadné dopravní značení. Krajský soud rovněž odkázal na nepřiléhavou judikaturu. Stěžovatel neopomenul značku C3a z formálních důvodů, ale protože nebyla vidět. Důvodem přehlédnutí značky byl přitom defekt dopravního značení, tedy situace srovnatelná s tou, jako by značka byla zakrytá spadáním listím či nánosem sněhu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel přehlíží odůvodnění rozsudku krajského soudu, který podrobně vyhodnotil viditelnost dopravní značky C3a. Dále zdůraznil, že se v zakázaném směru odbočení doleva nachází vodorovné dopravní značení „V13 šikmé rovnoběžné čáry“, na které je zakázáno vjíždět a které brání odbočení vlevo. Žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Zároveň uvedl, že požaduje náhradu nákladů řízení, a to jak za řízení o kasační stížnosti, tak za řízení před krajským soudem, přičemž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 - 56, s tím, že soudní řízení není pokračováním řízení správního.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti rozporuje jednak zjištěný skutkový stav, jednak způsob vypořádání námitek ze strany krajského soudu.

[8] V posuzované věci je rozhodná otázka, zda vychýlení značky C3a mělo vliv na její viditelnost v takovém rozsahu, že by to mohlo vyloučit povinnost stěžovatele se touto značkou řídit. Nejvyšší správní soud po posouzení věci dospěl k závěru, že skutkový stav byl k dané otázce zjištěn správně a dostatečně. Z fotografií založených ve správním spise je zřejmé, že dopravní značka C3a (která je umístěna společně se značkou P4 na jednom sloupku) je skutečně nakloněna a částečně vychýlena. Zároveň je však zřejmé, že je dostatečně viditelná a jasně čitelná, tedy je umístěna v souladu s § 2 odst. 1 vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, podle něhož se svislé dopravní značky umísťují tak, *aby byly pro účastníky provozu na pozemních komunikacích, pro které jsou určeny, včas a z dostatečné vzdálenosti viditelné*. Prakticky neomezená viditelnost značky je zřejmá zejména při uvážení celé vzdálenosti,

kterou je třeba urazit při příjezdu k hranici křižovatky. S ohledem na stavebně-technické provedení pozemní komunikace přitom stěžovatel musel využít celou délku tohoto příjezdu ke křižovatce (výjezdu z parkoviště). Že se tak stalo, ostatně potvrzuje pořízený videozáznam o spáchání přestupku, na kterém je příjezd stěžovatele ke křižovatce zachycen. Řádná viditelnost značky C3a vyplývá také z fotografií pořízených stěžovatelem, které lze navíc považovat do určité míry za tendenční, neboť se zjevně snaží situaci zachytit tak, aby značka byla umístěna na samý okraj fotografie, a jsou pořízeny přímo u hranice křižovatky, kde z logiky věci bude vždy čitelnost jakéhokoliv dopravního značení omezena výhledem z vozu. Z hlediska viditelnosti značení se jedná o obdobnou situaci, jako kdyby auto zastavilo úplně pod semaforem (světelným signalizačním zařízením). I v takové situaci jsou výhledové možnosti na semafor pochopitelně poněkud omezené. Právě proto ostatně § 2 odst. 1 výše uvedené vyhlášky obsahuje požadavek na viditelnost dopravních značek z dostatečné vzdálenosti. I z fotografií pořízených stěžovatelem je přitom zřejmé, že při řešení dopravní situace na křižovatce musel stěžovatel sledovat provoz příjíždějící zprava, tedy ze směru, ve kterém se značka nachází, jak vhodně zdůraznil krajský soud. Pokud tedy stěžovatel skutečně postupoval tak svědomitě, jak tvrdí, spornou dopravní značku zaznamenat měl a mohl. Byl tudíž povinen se touto značkou řídit. Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že při příjezdu do křižovatky stěžovateli ve výhledu na spornou dopravní značku nic nebránilo. Skutek se stal 1. 3. 2018 před čtvrtou hodinou. Stromky lemující příjezd ke křižovatce nebyly olistěné a ze stínů zachycených na videu vyplývá, že stěžovatel nemohl být oslněn, přičemž zároveň byly ideální světelné podmínky. Stěžovatel ostatně ani takové skutečnosti nenamítá. Námitky směřující proti skutkovým závěrům krajského soudu proto nejsou důvodné.

[9] S ohledem na zjištěný skutkový stav pak Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodné ani námitky spočívající v nepřiléhavém použití judikatury krajským soudem. Naopak ve shodě s krajským soudem uvádí, že závěry rozsudku ze dne 9. 12. 2015, č. j. 1 As 264/2015 - 72, jsou na věc plně aplikovatelné. Byť se jedná o skutkově částečně odlišnou situaci, s ohledem na výše konstatovaný skutkový stav je přiléhavé vycházet z obecného závěru uvedeného rozsudku, že „[d]opravní značení způsobílé zavázat řidiče k dodržení jeho obsahu je pouze takové, které je dobře čitelné, přehledné a nezaměnitelné s jiným a dává možnost se s jeho obsahem seznámit, přičemž je nerozhodný jeho soulad s technickými předpisy.“ Právě taková situace je předmětem nynějšího přezkumu, přičemž je zjevné, že rozhodná je právě čitelnost, viditelnost a nezaměnitelnost dopravního značení. Plně aplikovatelné jsou také závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 As 97/2011 - 132. S ohledem na výše popsanou viditelnost značky C3a je totiž zřejmé, že stěžovatel značku stejně jako v uvedeném případě přehlédl. Nenastala tedy situace, že by značka objektivně nebyla vidět, respektive že by možnost jejího přehlédnutí byla zvýšena s ohledem na její vychýlení. Rozhodně se tedy nejedná o obdobnou situaci jako v případě, kdy je značka zakryta listím či sněhem.

[10] K námitce, že krajský soud posunul argumentaci stěžovatele do jiné roviny, Nejvyšší správní soud uvádí, že je to naopak stěžovatel, kdo chybně vykládá argumentaci uvedenou v napadeném rozsudku. Krajský soud na základě výše uvedeného skutkového stavu jasně konstatoval, že značka byla viditelná v tom smyslu, že byla pro stěžovatele závazná. Řádným zhodnocením skutkového stavu krajský soud odpověděl právě

pokračování

na argumentaci spočívající v tom, že by snad po stěžovateli nebylo na místě požadovat, aby se značkou C3a řídil. Z logiky věci totiž platí, že neshledal-li soud takové vady, které by plausibilně bránily viditelnosti dopravní značky, pak přestupce takovou dopravní značku mohl a měl zaznamenat. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by krajský soud na žalobní námitky stěžovatele reagoval nepřiléhavě či snad posouval význam žalobní argumentace.

[11] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani námitce stěžovatele, že krajský soud vytrhl z kontextu větu „[č]ím více se žalobce ke křižovatce blížil, tím méně se značka stávala viditelnou.“ Sporná věta je uvedena v následující pasáži: „Správní orgány obou stupňů měly tuto možnost v zájmu objektivitu alespoň zvažovat. Žalobce přijížděl k hlavní silnici a přirozeně se soustředil též na provoz na této komunikaci. Počínal si přitom opatrně. Svou pozornost musel rozumně distribuovat i s ohledem na další faktory silničního provozu. Žalobce nevylučuje, že se výjimečně může najít řidič, který, zejména z větší vzdálenosti, dokáže značku zaznamenat. Stav na uvedeném místě byl však vysoce nestandardní. Čím více se žalobce ke křižovatce blížil, tím méně se značka stávala viditelnou. Ani z jiných okolností nebylo možné usuzovat, že by nesměl zatočit doleva.“ Přestože se skutečně jedná o popisnou pasáž žaloby formulovanou *ex post*, závěry krajského soudu nejsou nepřiléhavé. Stěžovatel totiž v dané pasáži rovněž uvedl, že „přijížděl k hlavní silnici a přirozeně se soustředil též na provoz na této komunikaci.“ Zjevně si tedy i v době spáchání přestupku byl vědom toho, která silnice je hlavní silnicí. Dle vlastního tvrzení tedy zaznamenal značku P4, která byla umístěna na totožném sloupku jako značka C3a. Byl-li stěžovatel schopen zaregistrovat značku P4, stejně tak musel být schopen zaregistrovat značku C3a. Krajský soud se tedy správně domníval, že se tvrzení stěžovatele uvedené v žalobě vztahuje ke dni spáchání přestupku. Rovněž je vhodné zdůraznit, že i kdyby vyjádření stěžovatele nezachycovalo průběh děje tak, jak jej stěžovatel vnímal při spáchání přestupku, stále by samo o sobě potvrzovalo, že značka je při příjezdu viditelná a stěžovatel ji vidět mohl a měl. Že se tak dle stěžovatele nestalo v den spáchání přestupku, na věci nic nemění, pouze to vede k závěru, že stěžovatel značku bez přiměřeného důvodu přehlédl.

[12] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný požadoval náhradu nákladů řízení. Takovýto nárok nicméně nelze přiznat. V tomto lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle něhož „s výkonem působnosti jednotlivých správních orgánů je nerozlučně spojena též povinnost tuto činnost obhájit u nezávislého soudu, povolaného na základě příkazu ústavodárce k ochraně práv jednotlivců (srov. čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Náklady takto vzniklé při této standardní činnosti správních orgánů jsou stejně jako veškeré náklady na fungování veřejné správy hrazeny z veřejných rozpočtů, tj. z výtěžku daní a poplatků hrazených všemi občany na základě zákona“ (usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47). Ani žalovanému tedy soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu nevznikly žádné náklady nad rámec běžné činnosti v rámci výkonu veřejné správy.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu